

Dr. Balogh János, r. altábornagy, rendőrségi főtanácsos
Országos Rendőrfőkapitány
1139 Budapest, Teve utca 4-6.

tárgy: közérdekű bejelentés

Tisztelt Országos Rendőrfőkapitány Úr!

A Társaság a Szabadságjogokért jogvédő szervezet (TASZ) a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvényre hivatkozva közérdekű bejelentéssel él azzal összefüggésben, hogy az utóbbi egy évben a Magyar Önvédelmi Mozgalom (a továbbiakban: MÖM) tagjai álláspontunk szerint számos alkalommal valósítottak meg a szabálysértésekről szóló 2012. évi II. törvény 171. §-ába és a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 352. §-ába ütköző magatartást a szervezet saját weboldalán, Facebook-oldalán és egyéb forrásokban megjelent hírek szerint - látszólag bármilyen jogi következmény nélkül.

Az Alaptörvény 46. cikk (1) bekezdése rögzíti a rendőrség alapvető feladatait. Ide tartozik a bűncselekmények megakadályozása, felderítése, a közbiztonság és a közrend védelme. A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése alapján pedig a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőrség működésével szemben minden demokratikus jogállamban alapvető követelmény a törvényesség, amelynek érvényre juttatása érdekében a jogalkotó számtalan garanciát hozott létre, amelyek a rendőrök közfeladat-ellátását a messzemenőig szabályozzák. Bár a közbiztonság és közrend fenntartása érdekében erőszak alkalmazására lehet szükség, az erőszak alkalmazása csakis alkotmányos keretek között valósulhat meg, minden esetben legitim és professzionális kell, hogy legyen. Az Alaptörvényben meghatározott rendőrségi hatásköröket sajnos különböző szélsőséges csoportok gyakran saját maguknak vindikálják, és a "hatékonyság", illetve "mások védelmének" látszatát keltve lépnek fel illegitim erőszakot alkalmazva, jogellenes rendfenntartó tevékenység végzésével és szervezésével.

Konkrét sértettek elleni, rasszista indítékú tetteles vagy garázda magatartásokat, tehát gyűlölet-bűncselekményeket a szélsőséges csoportok esetében gyakran megelőz egyfajta általános megfélemlítés, aminek fontos része a nyilvános kommunikációban a rendfenntartási célzat hirdetése. Ennek a kommunikációnak része az is, hogy amikor a "rendfenntartási" célok konkrét cselekményekben is testet öltenek, erről utóbb a szervezet büszkén ad számot a nyilvánosság előtt. Így történt ez az utóbbi egy évben a MÖM különböző felületein is: tudomásunk szerint 2020. szeptember 1. óta nagyjából húsz esetben tett közzé a szervezet olyan híreket, amelyek közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése szabálysértés elkövetéséről, vagy e tevékenység szervezésének vétségéről számolnak be oly módon, mintha a helyi lakosok jogszerűen a MÖM segítségét vehetnék igénybe különböző konfliktusok rendezése során. Ilyen akciókat az utóbbi évben a MÖM az ország számos pontján, valamennyi régióban végrehajtott, különösen azokon a településeken, ahol az utóbbi időben a

szervezetnek helyi csoportja is alakult. A híradások közül néhányat emelünk ki, ezek az alábbiak:

2021.04.13. / 2021.05.09.

Tét

A MÖM a Győr melletti Tét Üveghegy nevű területén járt, ahol interjút készített a lakosokkal, és részletes beszámolót közölt a szerintük elviselhetetlen gettó helyzetről. A MÖM látogatása után kiérkezett a rendőrség a helyszínre, a cikk szerint egy roma lakos hívhatta oda őket.

<https://magyarjelen.hu/meg-fogunk-olni-felelemben-tartjak-a-magyarokat-a-teti-cigan-yok/>

“Ezt követően tegnap május 9-én, látogatott el újra László Attila Tibor MÖM vezető Tét-Ürgehegyre, hogy megalakítsa a MÖM és a MÖE helyi csoportját, illetve, hogy szemrevételezze a változásokat, mivel az információk szerint a helyszíni riportot követően az Ürgehegyen élő cigányok a környezetüket illetően, kisebb rendrakásba kezdtek.”

<https://www.facebook.com/magyaronvedelmi/posts/134654112021907>

2021.04.18. /2021.05.02.

Cegléd (Ugyer településrész)

“A MÖM tagjai egyúttal egy rövid bejárás is tartottak a területen, mivel gyakran előfordulnak lopások és betörések a környéken. Új bajtárral is erősödünk a mai napon, illetve egykori gárdisták és a volt Szebb Jövőért tagjai is jelezték, hogy csatlakozni fognak a MÖM Ceglédi szervezetéhez.”

<https://www.facebook.com/magyaronvedelmi/posts/124828326337819>

“A Magyar Önvédelmi Mozgalom, Ceglédi szervezete ma délután a város problémásabb területén az Ugyeri részén járt, ahol folyamatosak a fa tolvajlások, betörések, csendháborítás, illegális szeméttlerakás, valamint a felelőtlen állattartás is. Időszakos jelenlétünkkel felhívjuk a problémákra a figyelmet és segítünk az ott élő lakosság önvédelmi szerveződésében is.”

<https://www.facebook.com/magyaronvedelmi/posts/129624202524898>

2021.05.07.

Szeged

A MÖM 7-8 csongrád megyei tagja strázsált a Mars térnél és az Árkád áruháznál, mert korábban több megkeresést kaptak, hogy "zömében cigány kinézetű alakok"-ból álló "bűnbandák zaklatják" az "iskolákból hazafelé tartó fiatalokat": kéregetnek, kötekednek és erőszakosan lépnek fel.

<https://www.facebook.com/magyaronvedelmi/posts/138770758276909>

<https://www.youtube.com/watch?v=SidJ6rogWOk>

2021.06.16.

Orosháza

A Magyar Önvédelmi Mozgalom Dél-békési csoportjának köszönhetően a térség napjainkban már nem tartozik a problémásabb területek közé. De azért a szemünk rajta tartjuk a pályán és ahonnan jelzés érkezik ott mielőbb megjelenünk. Ma a MÖM orosházi és tótkomlói tagjaival Orosházán tartottunk bejárást, amely egy darabig most rendszeressé fog válni.

<https://www.facebook.com/magyaronvedelmi/posts/158518276302157>

2021.08.09.

Kőbánya Kispest

László Attila "jelzést kapott" a Kőbánya-Kispest állomásnál jelen levő bűnözésről, verekedésről, és agresszív kéregetőkről. Válaszul a MÖM Monoron és a Kökin tartott "oknyomozó vonatozást", vagyis a helyszínen kérdeztek embereket a helyzetről, és feltehetőleg elrettentő célzattal járőröztek. Ígérik, több ilyen szerveznek. A Magyar Jelen a helyzetet az Örs vezér térhez, a Deák térhez, az Astoriához, és a Blahához hasonlítja, esetleg feltételezhető, hogy a MÖM ezekre a helyszínekre fogja szervezni a "túráit".

<https://magyarjelen.hu/rugdosva-keregetnek-a-kokinel-a-mom-oknyomozo-vonatozast-tarott-video/>

<https://www.facebook.com/attila.laszlo.98/posts/4153490421435942>

2021.08.28.

Újabb MÖM "terepszemle" Csepelen az Ady lakótelepen:

Kb. 23 taggal vonult a csepeli Ady Endre lakótelepen a MÖM. Tettek egy kört, és a helyi lakókat faggatták a közbiztonságról. A beszámoló szerint "a környék egyre élhetlenebb a számukra, és ezt gyakorlatilag mind a közelben lévő Vasas utcai lakosok számlájára írják. (...) drogos alakok jelenléte mindennapossá vált, csakúgy mint a cigány származású nagyobb gyerekek és fiatalok agresszív és kötekedő viselkedése. Hiába van a szép elkerített játszótér a lakótelepen, amikor a szülők felügyelet nélkül már nem merik elengedni a gyerekeket. Ez leginkább annak köszönhető, hogy a tizenéves cigánygyerekek a szomszédos "gettókultúrából" érkeve terrorizálják és fenyegetik a kisebb lakótelepi gyermekeket." Büszkén idézik az egyik kommentet, miszerint "jöhetnének sűrűbben".

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=147590300883066&id=111915067783923

A MÖM tevékenységével kapcsolatos fenti hírek közül a TASZ szerint valamennyi kimeríti vagy a szabálysértésekről szóló 2012. évi II. törvény 171. § szerinti szabálysértés vagy a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 352. § szerinti vétség tényállását attól függően, hogy milyen minőségben vett részt valaki adott akcióban. Ahhoz képest, hogy milyen gyakoriak a MÖM ezen fellépései, tudomásunk szerint a legtöbbször nem indultak szabálysértési-, illetve büntetőeljárások ezekben az ügyekben. Ez már a 2011-es Btk. módosítás hatályba lépését közvetlenül követő években is így volt, ezzel a törvénymódosítással minősítette ugyanis a jogalkotó a különböző rendfenntartó tevékenységek jogosulatlan szervezését bűncselekménnyé. A Belügyminisztérium által vezetett bűnügyi statisztikák 2011 és 2016 között azt mutatták, hogy e vétségi tényállást a gyakorlatban a hatóságok szinte egyáltalán nem alkalmazzák. Tudomásunk szerint a 2016 óta eltelt időben sem történt javulás e tendenciát illetően.

Azon túlmenően, hogy a MÖM rendfenntartó tevékenysége a társadalomra nézve nagymértékben veszélyes, a szervezet kommunikációja ezekről a fellépésekről súlyosan rombolhatja a rendőrségbe vetett közbizalmat is. Ennek csak egyik oka az, hogy az említettek szerint a rendőrség elmulasztja a szükséges eljárások megindítását. Legalább ilyen fontos az is, hogy a híradások olykor úgy hivatkoznak a rendőrségre, mintha a rendfenntartó tevékenység végzésében a MÖM és a rendőri szervek között egyfajta szövetség, együttműködés létezne, amiben egymásra partnerként tekintenek, és közös erővel hatékonyabban tudnak fellépni. Erre lehet példa az alábbi híradás:

2021.08.17.

Hajdúnánás, Gádoros

“Az elmúlt hét folyamán, két esetről is beszámoltak mozgalmunk tagjai, amely során a MÖM tagjainak és a hivatalos szerveknek az együttes közreműködése vezetett eredményre. [...] Hajdúnánáson szintén a MÖM helyi tagját értesítette egy ismerőse, hogy az ingatlanának „bérelője” már hosszú hónapok óta nem fizeti a bérleti díjat, miközben már teljesen leamortizálta az ingatlant. Bajtársunk ezt követően érkezett a helyszínre a tulajdonossal. [...] A rendőrök felmérve a helyzetet felszólították a lakásbitorlót, hogy adja vissza a kulcsokat és hagyja el a lakást. Napjainkban a rendőrség létszáma soha nem látott alacsony mértékűre csökkent, miközben a jogsértések és az elkövetett bűnesetek száma az egekbe szökött. Ebben a kritikus helyzetben, a lakosság biztonságérzetének növelése érdekében jelenthet hathatós segítséget, a jogkövető állampolgárok és hivatalos szervek szorosabb együttműködése.”

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=138331101808986&id=111915067783923

Szintén visszatérő kommunikációs fordulat, ami alkalmas lehet a rendőrségbe vetett közbizalom rombolására, amikor a MÖM arra hivatkozik, hogy a rendőri szervek képtelenek ellátni a jogszabály által rájuk ruházott hatásköröket, ezért más csoportosulásoknak saját

kezükhöz kell venniük különböző, a közbiztonság javításával összefüggő rendőri feladatokat. Erre tipikus példa az alábbi Facebook-bejegyzés, illetve honlaphír:

2021.04.28.

Polgár

“Tudatosítanunk kell, hogy a rendőrségre nem számíthatunk, mert a szakmájuk el van lehetetlenítve. (...) Meg kell szerveznünk a saját védelmünk hálózatát, a saját szociális rendszerünket, a saját erőnket kell gyarapítani és koncentrálni.”

<https://www.facebook.com/magyaronvedelmi/posts/127572686063383>

2021.04.08.

Gyöngyös-Budapest keleti vasútvonal

“Kést villantott a vonaton, de a rendőrség szerint ezzel nem lehet mit kezdeni. A MÖM ezért elindította a NYUGODT UTAZÁSÉRT figyelő szolgálatot. [...] Meggyőződésünk, ha nem maradnak következmények nélkül a garázda cselekmények, akkor annak visszatartó ereje lesz és biztonságosabb lesz ezáltal a tömegközlekedés. Az április 8-án, megtartott első NYUGODT UTAZÁSÉRT akcióban László Attila Tibor MÖM vezető és két fővárosi bajtársunk vett részt a Gyöngyös-Budapest keleti vasútvonalon, az utazóközönség és a kalauzok szimpátiájával övezve.

[...] A jelen társadalmi viszonyok közepette a tenni akaró lakosságnak kell összefogni az életünkért, biztonságunkért és a jövőnkért!”

http://www.magyaronvedelmimozgalom.com/index.php?q=hireink/bejegyzes/Kest_villantott_a_vonaton_de_a_rendorseg_szerint_ezzel_nem_lehet_mit_kezdeni

A MÖM tehát azon túlmenően, hogy kommunikációját tekintve tipikusan rasszista, megfélemlítő üzeneteket közvetít, a fentihez hasonló konkrét “rendfenntartó” akciókat is gyakran szervez, amelyek megvalósítják a Szabstv. 171. §. szerinti közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzésének szabálysértését, illetve a Btk. 352. §. szerinti közbiztonsági tevékenység jogellenes szervezésének vétségét. Ezeket a szabálysértéseket és bűncselekményeket a szervezet előítéletes nézeteiből adódóan sérülékeny csoportok, tipikusan roma nemzetiségű állampolgárok sérelmére követik el a tagok. Éppen ezért álláspontunk szerint rendkívül fontos, hogy a jogalkalmazó megelőzze, illetve megakadályozza, hogy az arra nem jogosult szervezetek a közbiztonság fenntartására irányuló vagy annak látszatát keltő tevékenységet végezzenek. Jelenleg ezek a típusú fellépések a mozgalom tevékenységének fontos részét képezik annak ellenére, hogy társadalomra való veszélyességük kifejezetten magas, épp ezért a jogalkotó által a büntetőjog eszközeivel is szankcionált magatartásokról van szó.

A jogalkotó a gyöngyöspatai szélsőséges “járőrözés” hatására minősítette bűncselekménynek 2011 májusában azt, ha arra nem jogosult személyek, csoportok közbiztonsági tevékenységet,

vagyis az állami szervek helyett rendfenntartó tevékenységet szerveznek, vagy ilyen tevékenység látszatát keltik, mintegy kiterjesztve magukra az állami erőszak monopólium jogát. Még a régi Btk.-hoz fűzött módosító indokolása szerint ezekre a szabályokra azért van szükség, mert *“az állam kizárólagos joga és lehetősége a rend helyreállítása. A jogállam nem engedheti meg magának, hogy a közbiztonság fenntartására vonatkozó állami monopóliumot civil szerveződések erre vonatkozó törvényi felhatalmazás hiányában mindenféle állami kontroll nélkül, a hivatalosság látszatát keltve szervezzék. Elszaporodtak azok a magatartások, amelyek ugyan nem érik el a közösség tagja elleni erőszak tényállásában jelenleg szankcionált erőszak mértékét, azonban az egyes nemzeti, etnikai, faji, vallási csoportok tagjaiban jogos félelmet, riadalmat keltenek, ezzel etnikai feszültséget szítva. E jelenségekkel szembeni határozott fellépés érdekében szükséges a Büntető Törvénykönyv módosítása.”* A hatályos Btk. 352. §-a pedig úgy rendelkezik, hogy vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a) olyan, a közbiztonság, közrend fenntartására irányuló tevékenységet szervez, amelyre jogszabály nem jogosítja fel, vagy b) a közbiztonság, közrend fenntartásának látszatát keltő tevékenységet szervez. Az új Btk.-hoz fűzött Jogtár Kommentár szerint *“a törvényhozó az ún. paramilitáris szervezetek visszaszorítását kívánta a törvényi tényállás megalkotásával elérni”*. Ennek megfelelően e tényállás pont az olyan szélsőséges, paramilitáris szervezetek “rendfenntartó” akcióinak megszervezésére vonatkozik, mint amilyen a MÖM. (A MÖM paramilitáris jellege nyilvánvalóan megjelenik például a szervezet saját magát reklámozó videójában: https://www.youtube.com/watch?v=gpeNi_lcvhM&t=8s&ab_channel=m%C3%A9daim%C3%B6m 01:05 perc)

Amennyiben valaki a közbiztonsági tevékenységnek nem jogosulatlan szervezője, hanem csupán az erre irányuló utasítás végrehajtója, úgy ő szabálysértést valósít meg. A Szabstv. 171. §-a határozza meg a fenti vétség szabálysértési alakzatát, miszerint aki közterületen vagy nyilvános helyen olyan, a közbiztonság, közrend fenntartására irányuló tevékenységet végez, amelyre jogszabály nem jogosítja fel, vagy ilyen tevékenység látszatát kelti, szabálysértést követ el. Az e törvényhez fűzött Kommentár szerint *“a tényállás 2011 nyarán azon indokkal került beiktatásra, miszerint nem engedhető meg, hogy a közrend fenntartására vonatkozó állami monopóliumot civil szerveződések törvényi felhatalmazás hiányában, mindenféle állami kontroll nélkül, a hivatalosság látszatát keltve szervezzék. Nem tolerálható, hogy egyenruhát vagy egyenruhához hasonló öltözetet viselő emberek úgy tegyenek, mintha joguk lenne bármilyen módon fellépni másokkal szemben, és ezzel jogos félelmet, riadalmat keltsenek másokban.”*

Mindemellett a Magyarország Nemzetbiztonsági Stratégiájáról szóló 1163/2020. (VI. 21.) Korm. határozat is említést tesz arról, hogy *“biztonsági kihívást jelentenek a társadalmi feszültségeket kihasználó politikai, vallási, ideológiai vagy más alapú szélsőséges csoportok, amelyek az alkotmányos intézmények működésének megzavarására és antidemokratikus politikai céljaik népszerűsítésére törekedhetnek”* (80. pont), továbbá ennek a biztonsági kihívásnak a kezelése érdekében *“az állam külső és belső biztonságáért felelős szervek, a fegyveres és a rendvédelmi szervek és a polgári hatóságok tevékenységének összehangolására napjainkban nagyobb szükség mutatkozik, mint valaha”*.

Tekintettel arra, hogy ezekben az ügyekben látszólag semmilyen felelősségrevonás nem történik, eljárások nem indulnak, és ezáltal a MÖM tagjai felhatalmazva, sőt bátorítva érzik magukat a fentihez hasonló akciók elkövetésére, az alábbi javaslatokat kívánjuk tenni a t. Rendőrfőkapitány Úrnak:

- A rendőrség határolódjon el nyilvánosan azoktól a híradásoktól, amelyek összefüggésbe hozzák a MÖM - vagy egyéb szélsőséges szervezet - rendfenntartó akcióival, és azt a látszatot keltik, mintha bármiféle együttműködés létezne a rendőrség és ezen szervezetek között.
- A különböző szélsőséges szervezetek, így a MÖM ezen cselekményeinek nagyfokú társadalmi veszélyességére tekintettel a rendőrség tegyen közzé közleményt a police.hu-n, amelyben felhívja a figyelmet arra, hogy miért megengedhetetlen és veszélyes a jogosulatlan rendfenntartó tevékenység, illetve biztassa arra az állampolgárokat, hogy amennyiben ilyen cselekményeket tapasztalnak, ezt jelezzék a rendőrségnek. Kommunikációjában a rendőrség arra is hívja fel az állampolgárok figyelmét, hogy a közrenddel, közbiztonsággal kapcsolatos problémáikat, vagy a konkrét jogsérelmük elszenvetését az arra felhatalmazott és professzionálisan működő rendőrségnek jelezzék.
- Annak érdekében, hogy minél hatékonyabban tudjon foglalkozni a rendőrség az ilyen típusú bejelentésekkel, helyi szinten legyen az állománynak egy olyan kijelölt tagja, akihez kifejezetten fordulhatnak az állampolgárok, amennyiben jogosulatlanul végzett közbiztonsági tevékenységet tapasztalnak. Javasoljuk, hogy ennek a személynek legyen feladata az is, hogy monitorozza a szélsőséges szervezetek saját internetes felületeit. Javasoljuk továbbá, hogy erre a feladatra a gyűlölet-bűncselekmények kezelésével összefüggő rendőrségi feladatok végrehajtásáról szóló 30/2019. (VII. 18.) ORFK utasítás 13. pontja szerinti mentorok kerüljenek kijelölésre, akiknek feladatuk a gyűlölet-bűncselekmények felismerésének elősegítése. Mivel az előítéletes motívum szinte kivétel nélkül megjelenik a közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése vagy szervezése során is, ez a tevékenység tipikusan szorosan kapcsolódna a mentorok egyéb feladataihoz.
- Induljon hivatalból is minél több eljárás azokban az esetekben, amikor a rendőrség tudomására jut jogosulatlanul végzett vagy szervezett közbiztonsági tevékenység, és a megindított eljárásokról a rendőrség kommunikáljon minél szélesebb körben.
- Olyan esetekben, amikor a MÖM vagy más szélsőséges szervezet előre bejelenti nyilvánosan a jogellenes rendfenntartó akciót, a rendőrség akadályozza meg a szabálysértés, ill. vétség megvalósulását.

Tisztelt Rendőrfőkapitány Úr! Bízunk benne, hogy javaslatainkkal hozzá tudunk járulni a különböző jogosulatlan közbiztonsági tevékenységek elleni hatékonyabb fellépéshez és ezek

visszaszorításához. Várjuk szíves válaszát a levelünkben megfogalmazott problémával és javaslatainkkal kapcsolatban.

Budapest, 2021. szeptember 23.

Üdvözlettel,

dr. Szabó Máté
szakmai igazgató
Társaság a Szabadságjogokért